

43. szám.
Október 21. 1876.

Megjelenik minden **szombatnapon** másfél iven sokféle képekkel ellátva.
Előfizetési ár: Egész évre jan. dec. 8 frt, 6 hóra 4 frt, 3 hóra 2 frt. Egyes szám 16 kr.
Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvárusnál. **Kiadó-hivatal:** Pest bará-
tok-tere Athenaeum-épület. **Hirdetések díja:** 5 hasábos nempareille sor 10 kr.

XXVIII. kötet.

CSAK A SKARTOT.

(Replica a PestiNaplóBorsszemJankónak.)

VALJON mi lelte a jámbor Pesti Jankót?
Hogy megrabolja a tréfás Borsszem Naplót.
Kivesz belőle egy verses vezérczikket,
Kivel szörnyű módon jobbra balra csipked:
A régi Deákpárt hogy milyen dicső volt!
Ha kellett: nap sütött; ha kellett: eső volt!
Bezzeg nem így van most! Rozsda, árviz, fagyok!
Nem ragyog az orczánk: csak az órrunk ragyog
(A sok sirás miatt). Itt a nagy deficit!
Kinek semmije sincs, — még azt is elviszik.
Nem siratjátok ti a jó Deákpártot,
Hanem csak a skártot,
A ki mind e bajba bennünket bemártott.

Azok a jó urak, kiket skartba tettek,
Az a bajuk, hogy már többé nem üthetnek,
S nem hogy örülnének a szép sarcophagnak,
A jámbor mumiák beállnak kofáknak.

Elfeledik, hogy ők már meg vannak halva,
Falrafestett képek kapnak velünk hajba.
Idétlen szülöttek spiritusba rakva
Nem maradnak veszteg ott a poharakba'.
»Szeretik magukat:« — (non dispis de gustis)
S leiszszak magukról még a spiritust is.
Nem siratjátok ti a jó Deákpártot,
Hanem csak a skártot.
Hogy nem játszhatja már többé a hazárdot.

Hisz a bajt töletek kaptuk mind örökbe,
A sok nehéz terhet, a mit hordunk nyögve,
A sok drága kölcsönt, Isten jó voltából;
Járatlan vasutat, hivatalnok tábort,
A rossz vámszerződést — elfeledett bankot;
Nyakunkra csődített idegen bitangot,
Szédelgés korszakát, gründolási Bábelt,
És a miknek nevét ma sem számlálnád el,

A mi csak elbukott a nagy bécsi rottyban,
 A mi csak gondtalan úrságból kipottyant:
 S ezt a félbemaradt gyönyörű boulevardot.
 S mi nem szidjuk ezért a jó Deákpártot,
 Hanem csak a skartot.

De hát mi bajotok? Legalább éltetek!
 Mi csak a közös bajt viseljük veletek.
 Az adóért minket ép úgy exequálnak,
 Nincsen itt extrawurst Péternek vagy Pálnak.

Tisza alatt is van anynyi hivatalba,
 A menynyit csak Tisza vize eltart halba.
 Többet kell dolgozni, kevesebbet élni,
 Megtakarítani, jobb időt remélni.
 Mindenkinek kincse van a tenyerében.
 Csodákat mi tölünk senki se reméljen,
 Hogy az égből rázunk majd le milliárdot. —
 Hagyjuk tiszteletben a jó Deák pártot,
 S fekünni a skártot!

K — s. M — n.

Tallérossy Zebulon levele

Mindenváró Ádámhoz.

Tekintedezs barátom uram!

SZERINY vilemnyem szerint in csag azt nem szeretek külügyi politikankban, hogy béke idején is vagyunk mindig neutralis. Haboru alatt helyeslek azonban ha Gyula gróf, a ki megirdemelne herczegi czimet, békeséget keresi nagyon. Török elen ugyanis nem verekedhetünk, mert mar tudjuk Decsybül, de meg egyik magas török urasag is kivalota Ben Kallay exconsulunknak, hogy ők — törökök — vannak velünk ides testvirek. Igaz, jobb let volna felfedezés 300 esztendő előtt, de most is jól van. Serbusok-montenegrinusok elen se nem mehetünk, mert ők is szinte ides testvireink: Mert lása, az a sok ics, sics, vics nem szlav natio am, hanem egyenesen hun ivadik, s szakatak el Atilla fiától Dengezicstül. Ezt még tudos Szarvas Gabordiak se czafolhatya meg, pedig ü redukalta minden magyar szót totba. Hogy csakugyan Atillatul elszakattak, bizonyitya az is, hogy most is rongyosak. Egyik testvirünk szerb is, másik testvirünk török is, harmadik testvirünk vagyunk magunk is: tehát irdekünkben van, hogy egyik testvirünk se veszekegyen masikal, legkevisbi a harmadikal. Eztet kelene szem előtt tartani Miletics Alimpics is Kaszapinovics urasagoknak.

Nekünk tehát kel a béke mellet harczolni »késig«! Muszaj elentitben angol közvetítő in-

tézetel, keveselni hat honapos fegyverszünetcskit. Maragyunk nyitraiak, (Neutralisak azaz,) akkor leszünk szlav nemzetiségének is kedvesek.

Hanem egy jó tanaccsal szolgálhatok barátom uramnak, fogja nekem rövid időn megköszöni: tanulyon szorgalmasan muszkaul!

alazatos szolgálja T. Z.

N-omen.

I-ső Milán királysága ismét moratoriumot kér. Ez már nem is moratorium, hanem moritorium.

Szerbia ezer bajban.

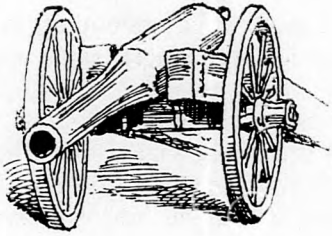
Zultán kell e inkább, vagy ezár?
 Basa, vagy hetman?
 Ferman, vagy ukáz?
 Csibukszár, vagy kancsuka?
 Talpadra, vagy hátadra?
 Zsineg, vagy ólombánya?
 Válassz tetszésed szerint!

Garibaldi Türrhoz.

Caro mio Generale! Ön a Paminai szorost megy furni most, mikor hazájában sokkal szorosabb? Hát nem fél ön Abdul Kerimtől, a ki Szerb-Bosnia felé tartva — Magyarországra felé foglal... Mitől a lelkes Oroszország mentse meg önöket magának, Isztriát, Olasz-Tirolt és Triesztet pedig nekünk!
 Servitore umillimo

Zsuszepl.
 Regenerale d'Italia.

Milyen üdvös államintézkedésekkel szándékozik boldogítani Oroszország Szerbiát?

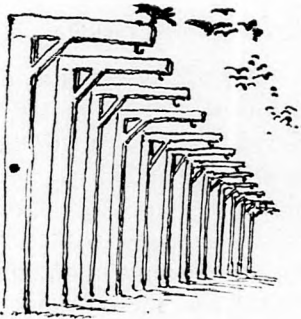
Felelős miniszterium.

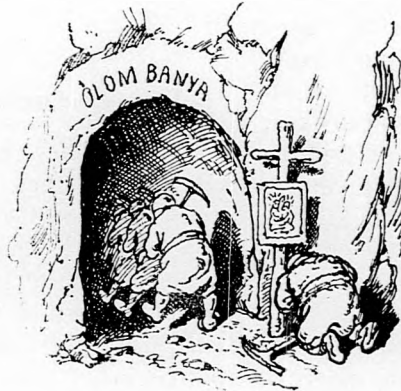
Vallás szabadság.

Népevelés.

Fa iskola.

Középületek.

Általános fegyverkezés

Associatio.

Egyenjóság.

KRÓNIKÁS ADOMÁK.

Még egyszer az öreg Brassairól.

ALIG VAN évtizedek óta Erdélyben tudós vagy író, kinek a három nemzedéket átél és élő Brassai bácsi ne szolgált volna segélylyel vagy tanácscsal, megszokván őt az erdélyi közvélemény a tudomány mindenágu kérdéseiben forum apellatoriumnak tekinteni.

Valóban ő, a tudományoknak százfejú hydrája olyan is, a minőnek Fortiushoz irt »tanács«-ban néhai jó Apáczai Csere Jánosunk körülirta a tudóst:

»Jó theologus nem vagy, ha ethikus, oekonomikus, politikus, juridikus is nem vagy; ilyen sem vagy, ha medicus is nem vagy, jó medicus sem vagy, ha physikus nem vagy, jó physikus sem vagy, ha musikus, astronomus, geographus nem vagy; mindez nem lesz, ha geometra nem vagy, ha arithmetikus nem vagy; ilyen nem vagy, ha logikus nem vagy; jó logikus nem vagy, ha eloquens nem vagy, eloquens végtére nem vagy, ha grammaticus és ha jó rethor nem vagy.«

Ilyen kétlábu és mozgó »mindenes gyűjteménye« levén ő az universalis tudományoknak, midőn a kolozsvári egyetem felállítása először jöve szóba és valaki a felejthetlen Eötvös kultusminiszter előtt aggályát fejezte ki, hogy egy új universitás tanszékeire nem talál kellő tudományossággal képzett erőket, ez egész komolyan azzal nyugtatta meg:

»Attól nem tartok, a míg Erdély universitása, Brassai bácsi él. A mely kathedrákra nem kapok külön embert, kinevezem őt egyetemlegesen!«

A forradalom után Budapesten több író lezorulván foglalkozása teréről, tanárságra szánta magát; kiknek azután, a tudomány különböző ágaiból, Brassai bácsi adott ingyenes magánórákat.

Akadtt köztük egy életbölcs jelenleg kitűnő tudományos névnek örvendő férfiú, a ki Brassai bácsinak botanikai előadásait melegebben elpraelegálta Sz. intézetében, hol általuk jeles

tudós hirnevébe jött a mellett, hogy busásan megfizettette magát; utánjegyzett természettudományi praelectióit pedig összegyűjtötte és saját hangzatos neve alatt eladta egy kiadónak.

Elképzelhető, mily képet vágott hozzá az öreg ur, midőn a tanítványa neve alatt megjelent vaskos kötetben reáismert saját ingyen előadásaira!

Azért nem csapott belőle publikus zajt, nem vindikálta a szerzőség jogát, még gratulált hoszá az illető tanulmányírónak, hogy »szaporodik benne a magyar tudósok száma, és szaporodik a magyar irodalom!«

Hogy ki lett légyen az illető? Azt elhallgatjuk ő maga; is hallgatni szokott rendesen, midőn az ország véleményt vagy nyilatkozatot vár tőle.

Egy epizód az erdélyi cenzurás világból.

J. E. jeles történészünk a forradalom után czélszerűnek találta az erdélyi inquisitio szemei elől szent-gericzei quargájára vonulni, hol is a szántásvetésre szánta fejét.

Ezen mesterségétől vette az Agricola álnevet, mely alatt később nem egy czukkorral behintett mérgű czikket irt az erdélyi lapokban a Bachkormány garázdálkodásai ellen. Akadt is rögtön a ki besugta a kolozsvári Woraffkának, a császári kormány együgyü és brutalis közegének mint veszedelmes embert, a ki a legizgatóbb eszméket terjeszti.

Ő méltósága azonnal felhivatta magához Dózsát, a »Kolozsvári Közlöny« szerkesztőjét és kellő hatással elimádkozott sakramentek mellett meghagyta neki, hogy 24 óra alatt szedje össze neki Agricola összes veszedelmes czikkeit, annak megfejtése mellett, hogy ki és mi »dieses Gesindel«, ez a veszedelmes Agricola?

Dózsa is tudta, hogy kivel van dolga. Még aznap beállított ő méltóságához Tacitus »Agricola«-jának egy példányával, azon alázatos megjegyzés mellett, hogy ha ő méltósága megengedni kegyeskedik ezután is bátor leend annak magyar fordítását a »K. Közlöny« hasábjain folytatólagosan közölni.

Ebben természetesen ő méltósága sem lá-

ott az »einheitliches és gesammmtes Reich«-ra nézve semmi veszélyeset, és kegyes engedélyvel bocsájtotta el magától Dózsát, ellenben leszidta bec sületesen azt a hasznavehetlen be-
sugót.

Ez is magyar püspök.

Közelebbről volt szerencsénk Pozsonyban a következő látogatójegyvet láthatni:

Joseph Anton Leitner,

*k. k. Geheimrath, Bischof von Weitzten, päpstlicher
Praelat, Präses des heiligen Ladislaus-Vereins,
Ritter des Franz-Josephordens etc.*

(Még szerencse ő excelentiájára nézve, hogy vaczi egyházmegyei, törzsgyökeres hiveinek nem szokott küldeni látogatójegyeket, mert azok vagy nem találnák megérteni, vagy hozzáértenék az etc.-ához: »gewesener Bachianer, Sectionsrath im Cultusministerium seiner Excellenz des Grafen Leo von Thun etc.)

Sabadontius.

A mértan Szent-Gálon.

Tanító. Mi az egyenes vonal?
Fiu. A templomtól a korcsmáig.
T. Mi a görbe vonal?
F. A korcsmától hazáig.
T. Mi a kör?
F. Táncz, meg abrinc.
T. Mi a háromszög?
F. Járomszög.
T. Mi a négyszög?
F. Kerékszög.
T. Mi a sokszög?
F. Borona.
T. Mit tesz mérni?
F. Alul semmi, fölül bor, a közepén fenék.
T. Jobban magyarázd meg!
F. A duplafenekű itczére gondoltam.

Háboru előtt.

KIÉRT a legelső vér foly,
Kebel hasad,
Ki legelső ránt öldöklő,
Hideg vasat;
A kiért a legelső szív
Gyászba borul,
Kiért a legelső néma
Hant domborul;
Kit először átkoz meg az
Özvegy, árva,
Ruh sóhajt, távol orszagban
Verve lánczba;
A kiért az első zászló
Hajlik porba,
Kiért a nemzet, szabadság
Eltiporva;
Ki vetésünk eltapossa
Szilaj haddal,
A kiért felejt szerelmet,
S átok a dal:
Verje meg az isten sulyos
Balkezével,
Hulljon az elhulltak minden
Nagy sebével!
Legyen árva, száműzött, bus,
Megalázva,
Koldus, járjon irgalomra
Nem találva!
S ott hol a hős korszoruzva
Száll az égbe:
Zugjon örök, zordon atok
Gaz fejére!

Ezt tessék!

Egy nyuzó-féle fogas prókátor okrot lát ki-
menni a falusi kovács udvarából, s így szól a mel-
lette álló járásbíróhoz:

— Nézze járásbíró ur, minő szép tehe-
net hajtának ott. Az sok tejet adhat!

— No uram, hogy elismerjem hogy csakugyan
ügyes fiskális, ezt tessék megfejni!

A kolozsvári színház bejáratánál.

Rendőr: Hej, cigány, elhord magad! Látod mi van a
kezemben?

Czigány: Ázs? ázs bot!

»Nevem már a köznép száján forog!«

John Asboth.

DERBY. — Medve, ne igyál előre a vadász bőrére!

A BÁLVÁNY

vagyis

a lehetetlen szerelmek házassági-töredelmes vallomásaiból fakadó együttes képtelenségeinek általa szerzett fogalomzavarban leledző azon kriminalitás, melynél való fogvást egy késes asszony egy késetlen gavallért lekésel.

Irták francziául

K i s z a p u l i é s T a p l ó .

SZEMÉLYTELENSÉGEK :

Senki, egy meg nem jelenő hercegi egészségtelenség.

Andrázia, ennek a beteg egészségségnek nem annyira a felesége, mint a feleségének az egésze.

Terényi, ennek a feleségnek az egészsége, aki előtt ingadoznak minden asszonyoknak erényi. Különben mesterségére gróf, állására nézve pedig ferdő.

Farmerose, báró, aki a darab folyamában annyira levetkőzik, hogy a publikum egy része »Far'n mer aus-t kiált. Különben szeszfőző, s liqueurökkel kereskedik.

Farmeroséné, aki él is meg nem is él az ura főztével.

Dombay Miksa, egy örök inas.

Több senki, kiknek valakije a nézőtérén van.

I. FELVONYÍTÁS.

Senki hg. Auvau! Beteg vagyok.

Mind *(mulatnak a házánál, s rá se hederitenek.)*

Andrázia *(örzi az erényét.)*

Terényi *(el akarja lopni.)*

Andrázia *(suttomban kidobhatja.)*

Dombay Miska *(tartja a gyertyát.)*

II. FELVONYÍTÁS.

Farmerose *(balletet tánczol.)*

Terényi *(gorombáskodik.)*

Andrázia *(az ura egészségeért, a kit otthon kint a köszvény, eljön a bálba.)*

Terényi Óh én szívem szép bálványa,
Lelkemben fészkelő kánya,
Milliomos aranybánya;
Nagy én bennem az ész hiánya.

Andrázia A cicza banya!

Terényi De biz!

Andrázia No, ne izélj!

Terényi Ha van, hát hordjon el a szél.
Enyém leszesz-é, szólj, beszélj!?

Andrázia Nem én! :

Terényi No hát veszekszem!

Andrázia Ne! ne! inkább . . . tiéd vagyok!

III. FELVONYÍTÁS.

Terényi Andrázia te! mán kifogyott a pénzem,
Magam hát zsiros hivatalba tézsem.
Megyek muszkának!

Andrázia Hová nem uszkálnak
A te gondolatid!
Óh hogyha te elmész,
Megfog a bü-penész
Lelkem nem marad itt:
Paktáskádban veled
Elmegy! Adjö, élet!

Terényi Velem ugyan ne gyere,
Fikomadta egere!

Andrázia Deeeeee . . .

Senki hg *(a coulissák közt.)* Beeeeteg vagyok!

Andrázia Halt! — eredi — én maradok!

IV. FELJAJDULÁS.

Terényi Házasodik a lapát,
Elveszi a piszkafát.
Elveszek egy muszka lányt,
Andrázia ugy se bánt.

Andrázia *(beloppan.)* Micsa? házasodol-e?
Ruszki prinya nye dole!
Hát én ki vagyok?!

Terényi Rögtön befagyok!

Andrázia Rajta! én majd korcsolyázom,
Mert nem vagyok olyan vászon-
Cseléd akit felül-
Tetni lehet, míg a
Szíved csigabiga
Módjára egy másik
Asszonyszivért mászik!

Terényi Muszkául vagyunk!

Andrázia Majd mindjárt csehül is! *(Felvágja a pruszlikját. Nagy skandalum. Mind berohannak.)*

Mind Ki tette ezt?

Andrázia Terényi. Ez a bicskája. Még én vettem
neki a fehérvári vásáron.

Mind Való ez?! . . .

Terényi Pardon! Igaz, de csak véletlenségből.
A szivarvégét akartam levágni, s vala-
hogy oda bicsaklottam. Már most
megvan!

Mind Hol az a szivar?

(Keresés közben a függöny lebecslik.)

Ovidius-féle átvedlések.

1. Uj képviselők Budapestre jövet.

Csakány Bandi. Beregből: Szerusz Jóska pajtás, mikor jöttél? No legalább találok egy magyar gyerekre e közt a sok felemás képü sváb közt.

Dengelegi Józsi Szathmárból. Igazad van, áldója ne legyen ennek a nagy német falunak!

2. Találkozás egy hónap mulva.

Csakány Bandi. Krisztigott, Pepi! Wie gécz denn?

Dengelegi Józsi. Bosszant, brüder, ez a betyárizmus, hogy még most is akad olyan vadóc a ki csizmát visel és madrágot a XIX. civilizált században!

Régészeti ujdonság.

Henszelman Imre veterán régészünk egyetemi előadásaira 3 szál hallgató inskribálkozott. A minap az egyik megbetegedett, a másik talán reggelig bálozván, elaludta az időt, s így csak is a harmadik jelentkezett. Ennek folytán így kezdte az érdemes tanár előadását: **Tisztelt hallgatóság!**

Nehéz kérdés.

Egy asszonyság egész belemerült a »Debrecezen« című lap olvasásába, melynek nyilfteri rovatában a többi közt hirdetik, hogy a debreczeni kis templom körül épített új boltok bérbe adása iránt értekezhetni Balogh Imre ural.

Az asszonyság ezt olvasva egész elmerüléssel

kérdi mellette ülő férjétől: — Ugyan szívem, ez a Balogh Imre az a Révész Bálint? (Csak az a rossz benne, hogy megtörtént.)

Homoeopaticum.

Annyi nekem az irigyem,
Mint fészekben a darázs,
Ellenem ki nagy irigyen
A nyelvével hadarász.

Ámde én csak fumigálok
Mindezeket így együtt;
Azok ellen e világon
Ugy is legjobb szer a füst!

Fulánk.

Itthon van nálunk a német.

Egy alsó ausztriai német atyánkfia megnézett a nemzeti színházban egy előadást, s minden játszó művész nevét szorgalmasan kérdezgette szomszédjától. Színházból kijövet örömragyogó arcczal adja tudtára feleségének:

— Tu Léni! Da számer z'aus! Té szán olle svobn! — D'r äne häszt »Bin i'dick!« (*Benedek*) der andere »Wie 's war is!« (*Vízvári*) der dritte »Halt mi!« (*Halmi*) der vierte »Schon da!« (*Sántha*) der fünfte »Huj Hanzi.« (*Ujházi*) der sechste »Fleckerli.« (*Feleki*) Is des net zum jungenkriegn?!

PAPIRSZELETEK.

— **Egy új magyar szó.** Csodáljuk, hogy eddig kikerülte a fürkésző Nyelvőr figyelmét a palotai aszszonyok ama kiáltása, melyet nyáron át kapuról kapura hangoztatnak: »Vegyenek him-bört!« Him-bört vegyenek!« (Azt hisszük, ez valami különös áru cikk lesz, a minőt sem Hamburger Adolf se török József nem hirdetett még.)

— **Egy gyilkos a váci utcán** közelebb rá lőtt egy honvédhadnagyra, s halálosan megsebezte. A ki a gyilkost legelőször megragadta: Thaisz Elek rendőrfőnök volt. — Egy örült a multkor az Erzsébet sétányon Korizmics Lászlóra lőtt rá, s a ki a merénylőt legelőször megragadta: Thajsz rendőr-

főnök volt. Sajátságos, hogy a hol a rendőrfőnök megjelenik, mindenütt történik valami szerencsétlenség.

— **Szép carrière.** Á. I. ismert naptárszerkesztő egykor az absolutista »Bécsi Híradót« készítette, majd később a Schmerlingianus »Magyar Világnál« volt Ludasi-Gans Mór csatlósa, majd a deákpárti »Pesti Hírlap« munkatársa lett egy hónapig, majd Madarász-néptribun-féle »Népszázló«-tartó lett, és a 48-as Böszörményi »Magyar Ujságának« benfentese. — Mikor Kossuth nevét és nimbuszát meg nem viselték meg úgy a kelletlen parthivek: »Kossuth naptárt« szerkesztett saját A. I. neve alatt; (akkor még nagyon szidta Deákot.) most hogy Deák meghalt: Deák albumot akart készíteni, s adott is ki »Deák Ferencz naptárt« saját A. I. neve alatt; de a »Kossuth naptárt« már csak Honfőly Tihamér alnév alatt ütötte össze. Hát ha majd Deák nevét is sikerül megviselnie? — Végső remediumnak megmarad a »Lidércz naptár?«!

— **Miskolcz** városában egy értelmes polgár 25 darab magyar aranyat tűzött ki jutalmul, ha valaki, általa elfogadható argumentumokkal be tudja bizonyítani ő róla azt: hogy szamár.

Közmegebotránkozásra azt beszélnek, hogy ennek beismerésére, bármiféle érvekkel is, nehezen fogják kapacitálhatni. — Lesz-e olyan szamár, hogy azt beismerje?

A mezőtúri koldus.

— Szeretném látni, hol veszik nálam azt az öt forintot?

Aszszonykortes, a régi nemesi világból.

(Életkép.)

Irta Váli Jókay Eszter.

(Folytatás.)

IGAZSÁGA is volt, neki ugyan az ő erős edzett idegeinek még jót tett, élénkitette a hevítő ital, hanem gyöngye idegzetü ángyát károsan izgatta (pedig az is szenvedélyes kávéivó volt) az ingerlő szesz ital gyakori élvezete; a mindég beteges gyöngéledő nő hamar elhalt — nem épen a kávé ivástól ám, hanem mivel igen gyenge testalkotásu volt. Gyermeke nem maradt, nem is volt soha.

Póli egészen átvette és beletalálta magát ánya halála után a háziasszony szerepébe, tetszett magának benne, ugy annyira, hogy tul is ment a szokott női korlátokon, bele avatta magát bátyja dolgaiba, az által hogy klienseit kitudakolta mi járatban vannak? miben áll, kin mulik ügyök? Azt pedig tudjuk, hogy a kinek a foga fáj örömezt rajta tartja a nyelvét, a panasza jötteknek is jól esett hogy Póli kisasszony meghallgatta bajaikat, sőt részvéttel kérdezősködött is, megkivánt tudni apróra minden körülményt; egész bizalommal voltak hozzá, és bátyja valóban sokat nyert népszerűségben huga kíváncsi tudnivágya által. Hagyta hát tanácsot tartani a pitvarban, mintha ő azt észre sem venné mi történik, nem képzelte, hogy annak a trécsölésnek még valami komoly, nem várt következménye is lehetne.

Azonban az idő meghozta, és megmutatta, hogy lehet biz annak hasznát venni, ha az ember tud, és nem restel a nép nyelvén azzal értekezni.

Következett a minden három évben szokásosan és törvényszerűleg megtartatni kellett tisztujítás; a megye urai többen és gyakrabban megfordultak az ügyvéd ur házában; tudták, hogy igen népszerű, és nagy befolyásu a választóknál. Póli kisasszony egynémelyiket nyájasan fogadta, de voltak olyanok is a kiket szinte kinézett bátyja házából; pedig azt el kell ismerni, hogy mindegyik igyekezett kedvében járni a tekintélyes ügyvéd hugának.

Egy izben számos tagból álló társaságot igen barátságatlanul fogadott. Bátyja észre vette, hogy valaki nagyon nem tetszik az ő kedves hugának, kérdőre fogta hát, de csak ugy tréfásan: miért van olyan haragos jó kedvében?

Nojszen Pólinak sem kellett több, mint hogy valaki észre vegye az ő duzzogását; elkezdte a jelen voltaknak minden legkisebb hibáit részletesen apróra elibéjük rakni, már t. i. hogy egyik másik tisztviselő mikor és mi ügyben volt hanyag, hol nem szolgáltatott kellő igazságot, hogyan tért ki a szegény panaszos ember elől stb. Azt ugyan ne várják, hogy most megmaradjanak hivatalukban; menjenek pihenni, ha bezárták uri füleiket ekkor meg ekkor

Elszámolt azután a megyében három év alatt történt minden ügyes bajos dolgot, melyiket ki, és miként végezte az igazságtévő tisztviselők közül. A kik aztán megérdemlették, azoktól nem sajnálta a dicséretet; hanem a kikiről tudomása volt, hogy valamiben hibáztak, azokat megrakta jól és azt tanácsolta, hogy a mostani restoráczió már csak ne is mutassák magukat ha jól akarnak, hanem vonuljanak szépen vissza, majd három év mulva ismét szerencsét próbálhatnak a tisztelet és bizalom adta hivatalra, de most nem érdemlik, hogy megtartsák; a mostani esetből pedig okuljanak jövőre, ezuttal kerüljék az ő bátyja házat; mert az nem ajánlhatja jó lélekkel a hanyag birót megtartani klienseinek, vonuljanak félre, ugy is hiába lenne erőltetni a dolgot, — tudja ő azt bizonyosan, maguktól a nemes atyafiaktól. Most csak adjanak helyt másoknak a kikhez van a választóknak bizalmok. Ez a tanács és egyzersmind leczke szólt azoknak, a kik elvesztették a nép bizalmát. A kik pedig még bírták azt és érdemeseknek tartattak továbbra is fényes állásaikon megmaradni: azoknak azt tanácsolta egyuttal Póli kisasszony, hogy ha ezek mellett ők is ki nem akarnak maradni; a tisztviselők díszes sorából, hát csatlakozzanak minél előbb a másik ligához, mert már ő körülbelől tudja ki lesz, mi lesz? meghozták már annak a hírének neki.

A miket Póli mondott; abból nyilván látták, hogy többet tud, mint ők sejtették hogy arról valakinek tudomása volna; és azt is belátták, hogy nagy népszerűsége és azokra való befolyása van. A kiknek hát hanyag uriaságot vetett szemükre, igérték, —

ugy szinte a többiek is, — hogy még addig a néhány hétig elvégzik mind azt a mi ő miattok szenvedett hátramaradást, és ígérték kipótolni lehetőleg a mulasztottakat. Szavokon fogta hát őket Póli mindjárt, és ígerte, hogy akkor ő is elkövet mindent, hogy díszes hivatalaikban ezuttal megtartassanak, ha mostani fogadásukat és ígéretöket minél előbb beváltják tettel.

És az az ígélet nem volt pusztá szó. Póli még az nap elindult, körutra — gyalog. Feltette fejére boldogult ángyának egy sárga selyem kalapját, de előbb még egy pár báli fejdíszről is rá tüzködté a rózsákat és ekzotikus virágokat, kezébe vette ombrelláját — vászon esernyőjét szokta ugy nevezni — azzal védhette magát minden eshetőségek ellen, napot, esőt, és csaholó komondorokat bizton vissza tartóztatott ombrellájával; azt még az apai háztól hozta, és kegyeletes tisztelettel őrizte, csak nagy események, például tisztujítások, követválasztások, s bucsura menések alkalmával szokta elővenni és használni holtanapjáig — sőt a halál is annak árnyékában érte.

Ment, ballagott egyik faluból a másikba, be-tért az általa ismert panaszló felekhez, megbiztatta hogy csak menjenek most, és meghallgattatnak; de akkor aztán ha helyre üt a hibát az a bíró a kire a panasz volt, meg is kell ám tartani hivatalában, majd most okult, jövőre bizonyosan nem hagyja így a körmére égni a dolgot, hanem már az első eszten-dőben iparkodni fog elvégezni sürgetés nélkül is a rá bizott dolgokat.

— No hát a jövő fejében, ha most hamarjában jól elvégzi azt a megirt ügyet, és igazságosan jár el, hát csak tüzzék föl édes nemes atyámfiai zászlójokra majd ezt az én virágomat, mikor berukkolnak a restaurációra; hogy tudhasam, ki a vivát?! — Azzal egyet a kalapján lengő virágok közül átadott a megbiztatott atyafiaknak, és ment odább fáradhatatlanul a beszédben, ígéreteken, és biztatásokban s jó tanácsadásokban.

Mikor visszakértült a városba, egészen le volt pusztitva sárga kalapja, mindenhol el tudta fogadtatni virágját és ajánlottját. Néhol ugyan megtörtént, hogy nem a legszivesebben fogadták, a hol talán már a másik párt küldöttje előbb ott járt, de Póli ott se rettent vissza az ő meggyőződése szerint ajánlani, és gyakran sikerült is, ha nem az egész, de egy részét megnyerni a maga részére a

már más véleményen levőknek; néhol pedig ő rá disputáltak egyik vagy másik jelölt iránt más nézetet, de az ritkán történt, hogy Póli magánál ügyesebb rábeszélő tehetséggel találkozott volna. Ilyenformán sikerült Pólinak körutja bevégeztével, miután ombrelláját az almárjom hátulsó felében elzárta, testvéreinek bizonyos hírekkel szolgálni s szélében hosszában előadni, hogy ő mit végzett, ki lesz az első, ki a második viczispán, ki lesz a főnötaríus, főfiskus stb. Ő már mindennek végére járt.

Bátyja türelemmel mosolyogva elhallgatta historizálását, hol, hogyan volt? de végre Póli boszuságára azt mondta: de jó hogy nem terátok asszony-népekre bizták! sok máskép lesz abból a mit te már lett dolognak tartasz, ne is avatkozz te édes Pólim a férfiak dolgába, mondom, hogy nem bízzák a bíró választást, országdolgát asszonyokra, nézz csak a sok szép dió után, míg oda jártál faluzni fele is szerte hullott. — A dió kezelést nagy figyelemmel szokta Póli végezni, hogy az meg se penészedjék, igen ki se száradjon a belseje, ne legyen aszott; sőt arra is ügyelt, hogy a külső héjának szép tiszta sárgásbarna színe legyen, és a mi legfőbb, hogy a cselelétség, és szomszéd gyerekek el ne hordják. A dió féltett gazdasága volt, de a korteskedés minden gazdasszonyi gondot háttérbe szorított — míg oda járt, kávét sem ivott!

— Bánom is én, ha a dióban ki nem törhetem a fogam! duzzogott Póli bátyja megjegyzésére — elég nem igazság hogy az asszonyszemélyeket meg sem kérdik kit ohajtanak, kihez van bizalmuk, ki legyen a bírójuk? az lesz az igazság, ha az özvegy asszonyoknak, meg a teljeskoru leányoknak is lesz voksuk. A jövő országgyűlésre utasításul is kell adni követeinknek, bele kell tenni instrukciójokba, hogy nekünk is legyen voksunk; azt megpendítsék, és ki is vigyék, nem is lesz más a követünk azt fogadom, mint a ki azt szentül megígéri, hogy az asszonyok is volsolhatnak. Hát hisz azoknak is ítélő-bírójok, csak bele szólhatnak; kihez van bizalmuk.

— Te Póli, hát ugye a parasztnak is az a bírója a kit nem maga választ? — kérdezte ugy oda vetőleg a bátya neki hevült hugat; — jó lesz ugye ha annak is adnak abból a te általad követelt vokso-lási jogból?

Elförmedt erre a kérdésre Apollonia Váry de eadem, nem talált boszus ijedtségében szavakat melyekkel kifejezhette volna eléggé szörnyűködését,

csak lihegett és tekintetével igyekezett bátyja szörnyű kérdésére illőleg felelni.

— No lásd, pedig az elébb-utóbb be fog következni — szolt a meggyőződés jósló hangján a derék ügyvéd, pedig még akkor nagyon mesze volt 1848, csak egy fertály század mulva teljesült jóslata, ő már azt meg sem érte ez életben, de Póli Sietett neki meg vinni a hirt a másvilágra.

Az akkori restoráczió kimenetelét Póli tudta jobban megjövendölni, vagy is inkább ő ismerte a vidéken levő hangulatot utánjárása tapasztalataiból. Ezuttal hát az ő jóslata beteljesült. Csazlauból származott megyei tisztviselőket nem jövendölt, de még csak álmadni sem tudott volna még akkor senki széles e Magyarországon, kivált vármegye *urainak!*

Igazán szép dolog — gyönyörű élet — volt az, mikor a tisztviselő azt tudta, hogy ha a nép bizalmát elveszti, az megvonja tőle tiszteletét, és nem választja többé birájául; mert anyagi haszon nem járt a vármegyeház hivatalával. Az ügyesbajos nép is tudta, hogy ha netalán kényelemből — vagy a m néha szinte megtörténhetett — kényuraságból neki nem adatott annak idejében kellő igazság: legfeljebb három esztendő mulva orvosolható lesz panasz, megérkezik a restoráczió ideje, változik a nem oda-való bíró.

Mikor a tisztujítás eredménye kitünt: ekkor kezdett egy kicsit Póli beszédeire komolyabban figyelmezni bátyja, azt tapasztalva, hogy annak csakugyan pontosabb tudomása volt a bekövetkezett dolgokról mint neki. És azután többször lett alkalma egy vagy más ügyben hugától nyerni felvilágosítást, a mi sok dologban könnyítette eljárását az ügyvédnek a birák irányában védenzei javára.

(Folytatása köv.)

Műfordítások.

Currant verba licet, manus est velocior illis,
Nondum lingua suum dextra peregit opus.

Futnak bár a szavak, de Manó *) még gyorsabb azoknál.

Jobbja előbb firkant, mint vele szólni tudál.

*) T. i. Kónyi Manó, az országgyűlési gyorsíró-főnök.

Freiwillige Licitation.
Egyévi önkéntesek elárverezése

Hatás.

Diákat vitt fel Pestre a belső-somogyi legény.
Mikor a lánchidon keresztül ér, így kiált fel:
— Hej, eides istenem! de dereik egy dabagao jez!

SZERKESZTŐI SUBROSA.

— F—y. Besoroztuk. — Soós. Nem atticus. — Intés. Nagyon elkomolyodik a végén, pedig jól indult. — P. I. Nemében nem első; gombamód terem az ilyen iskolai adoma. — Cs. h. b. barátomnak. Nem közérdekü. — ifj. T. Z. A massacurator magyarított neve (esöd-ör.) nem az ön találmánya; egykoru az Bernáth Gazsival. A mi az öné a levélben, az izetlenség. — Tukoray Róland eképen pöngeti keble húrjait:

A szenvedő e drága hon,
Szívében a bú pókja fon.
Megölöm a pók életit,
Ha akkor is e czél hevít.

Csak előre! Kivánjuk, hogy az a pók ne ölje meg az ön életit! — Budapest, B. A. Selejtes. — Görgetegi. Ez még nem is roszt:

Legtöbb magyar
Egyre hadar,
Mindent akar,
S mit sem kapar.

Ne akarjon hát több verset. — Sörházi politikusok. Jó vicz lehetett egy a sör mellé. — Edelény, T. Bögészünk belöle. Az epigrammák régiek. — K. S. A parodiai átdolgozás tökéletes, technikai ügyessége figyelemre méltó. Csodálatos, hogy az egésznek még is inkább komor, mint földéritő hatása van; ezt talán az eredeti költemény megrázó sötét hangulatának reflexiója okozza. — Báky. Lőcsei naptárnál őskoribb adoma-lelet. Hanem az egészen új benne, hogy nem csak az adoma pointjét adja elő, (mint a hogy a vigjáték bevégeződik a házassággal), de megtudjuk belöle szép hegedűszóban azt is, hogy az adoma hőse hány esztendeig élt, mikor halt meg, s miféle betegségben? — Pozsony. Akadémiai társasköri titkár. Bérmentetlen levelüket, melyben ingyen lapot kérnek, nyolez krajczárunk bánja. Sokkal inkább fájlaljuk még ennél is a levélel olvasásra vesztegetett időt, mely levél temérdek tekintetbe véve után azt igyekeznek több bátorsággal mint szerencsével bizonyítani, hogy nem a társaskörök vannak a lapok kedvéért, hanem a lapok »ingyen« a társaskörökért. Olvasgassák a tankönyveket. — Békés-Szent-András. El tetszett találni. Az a másik eset is nagyon derék. A Deákdomára nem emléksünk hirtelenében. — Bálkrónika. Semmi sincs benne. — Nagy-Károly. Elég jó ez egy őrmestertől. — Sz.-Fehérvár. A bácsi. Köszönjük szépen.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

JÓKAI MÓR.

Státió utca 80-ik szám alatt.

Budapest 1876.

NYOM. AZ „ATHENAEUM“ NYOMD.

(Athenaeum-épület.)

Hirdetések felvételnek:

A KIADÓHIVATALBAN
Athenaeum-épület.

Budapest Barátoktere 7. szám

Rajzolja

JANKÓ.